

Bu sabahki haberler

İngiliz Başvekili Vaşingtona gitti

Amerika hükümet merkezinde toplanan konferans

Londra, 23 (A.A.) — Bu sabah bildirildiğine göre Britanya Başvekili Mister Çörçil Vaşington'dadır. Çörçil Beyaz Sarayda Mister Ruzvelt'in misafiri olarak kalmaktadır. Kendisine Britanya levazım nazırı Lord Beaverbrook ve bazı teknik memurlar refakat etmektedir.

Vaşington'da hükümet konağında resmen beyan edildiğine göre iki devlet adamı dün gece müzakerelere başlamışlardır. Bu müzakerelerin gayesi Hitlerizmin mahvedilmesidir. Şimdilik Ruzvelt ile Çörçil arasında cereyan eden bu müzakerelere yakında Rus, Çin ve Felenek devlet adamları da iştirak edeceklerdir. Dün sabah Mister Ruzvelt bu devletlerin Vaşingtondaki elçileriyle görüşmüştür. Müzakerelerin sonuna kadar bir resmî tebliğ neşri olmayacaktır; sadece alınan mühim kararlar sırası ile bildirilecektir.

Mister Çörçil Amerikaya tayyare ile gitmiştir. Diğer taraftan Çin hükümet merkezi Çün Kinn'de, ve Vaşington'da mühim askeri müzakereler cereyan etmektedir.

Deklasyon — Vaşington, 23 (A.A.) — Vaşington görüşmeleri hakkında aşağıdaki deklasyon nesredilmiştir: Vaşingtonda müttefiklerin harb gayeleri ve harb hareketleri hakkında görüşmelerde bulunmak üzere toplanan konferans açılmıştır. Konferansa Ruzvelt, Çörçil, Çin hükümeti, Sovyetler ve Hollanda hükümetleri iştirak etmektedir.

Bu konferansta diğer memleketler de müttefiklerin harb gayelerine iştirake davet edilecektir. Müttefiklerin başlıca harb gayesi Hitlerizmin imhasıdır. Bu gayenin, bütün memleketlerin birleşmeleri ile mümkün olduğu aşkardır.

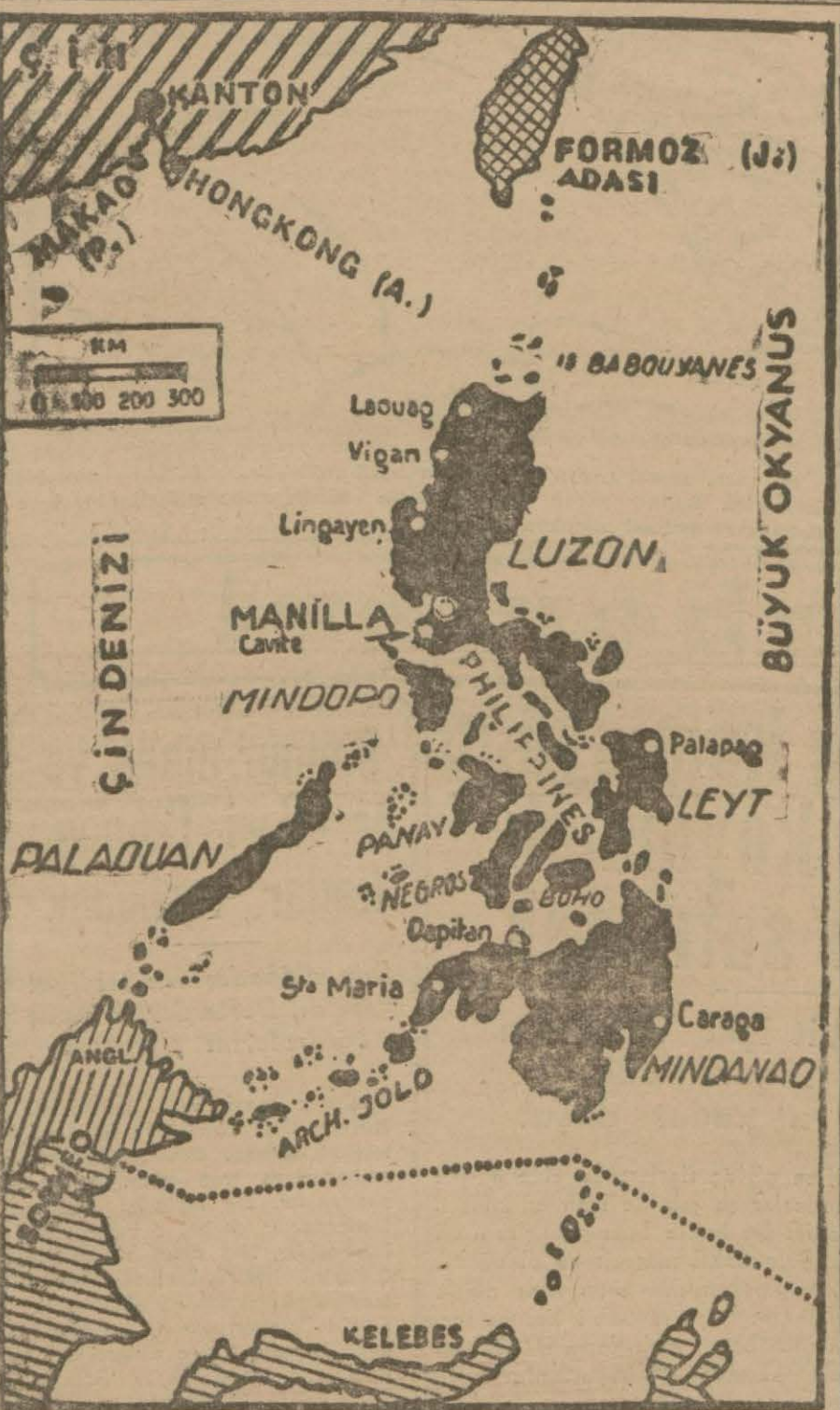
Vişi, 23 (A.A.) — Çörçil, Vaşington'a varmıştır. İngiliz devlet adamına, Amerikanın Londra elçisi Mister Wynand, General Sir John Dill; General Sir Charles Portal ve Amiral Duddy - Paund refakat etmektedir.

Mareşal Brauchitch bir beyanname neşretti

Berlin 23 (A.A.) — Mareşal Brauchitch Alman ordusundan ayrılmaması mülahazasıyla hitaben bir mesaj neşretmiştir. Bu mesajda bilhassa şöyle denmektedir: "Pühter Alman orduları başkumandanlığını eline almıştır. Aynı zamanda kalb hastalığı dolayısıyla kumandanlık vazifesini bırakarak emekli oldu. Bu kararın kabul etmesi lütüfde bulunmuştur. Ben üç sene zarfında dünyanın en büyük ordusunu idare ettim. Dünya tarihinde büyük bir zafer elde ettik ve büyük muharebelere iştirak ettik ve hepimizi kazandık. Bundan daha büyük, daha sert muharebeler vermek zorunda kalacağız. Bunları muvaffakiyetle başarabileceğimize inanıyorum. Pühter bir zafer kadar götürecektir. Aster iletir, her şey Almanya için."

Bir Alman generali istifa etti

Vişi 23 (A.A.) — Leningrad cephesindeki Alman ordusu kumandanlarından General Von Rumsted eduya bir emri yevmi neşredekleri sebeplerden dolayı vazifeden ihraç edildiğini bildirmiştir.

Filipin adalarını gösterir harita

Müttefiklere göre Japonların 100 bin askerle yaptıkları bir ihraç

Malaka ve Malezya'da Japonlar ilerliyor

Vaşington, 22 (A.A.) — Harbiye nezaretinin dün akşamki tebliği: Filipinlerde: Son 24 saat içinde düşman Luzon, Cebu ve Mindanao adaları üzerine hava akınları yapmıştır. Mindanao adasında kara muharebeleri Davao'da devam etmektedir. (Devamı 5 inci sayfada)

Japonlara göre Hong-Kong stratejik bütün noktalarile elimizde

Luson adasına asker çıkarıldı

Tokyo, 22 (A.A.) — İmparatorluk umumi karargâhı bildiriyor: Japon küt'alarından mürekkep kuvveti teşkil eden bu sabah donanmanın himayesinde Luzon adasının muhtelif mahallerine yeniden çıkarma hareketleri yapılmıştır.

Hong-Kongda sokak muharebeleri

Tokyo, 22 (A.A.) — Kowloon'dan bildiriyor: (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Alman ordusunun Rusyada yaptığı zannolunan hesab yanlışlığı ve bunun Afrikadaki neticesi

Şimalî Afrikadaki mihver kuvvetlerinin sıkışık vaziyetleri vahim bir mahiyet almıya doğru gidiyor

Yazan: Emekli general K. D.

Uzak doğuda Japonların Luzon adasındaki harekelerini biraz daha sıkıştırmak ve ayrıca Mindanao adasına da asker çıkarmak suretiyle Filipin adalarına karşı olan faaliyetlerini biraz daha artırdıkları. İngilizlerin Hong-Kong üzerindeki saldırılarını ve Malaka yarımadasının üç muhtelif noktasını, ramadasının üç muhtelif noktasını, dan Singapura doğru yaptıkları saldırılarımız hareketini daha sıkıştırdıkları sırada Avrupada Sovyet Rusya cephesinde ve Afrikada garbi Sirenak müstakasında cereyan etmekte bulunan muharebeler de dikkat ve merak daha geniş bir ölçüde kendii tizerlerine çekecek derecede ehemmiyetli birer sahneye dahil olmuşlardır. Genelken, 20 Birincikânun tarihli Sovyet tebliği merkez cephesinin muhtelif bölgelerinde geri çekilmekte olduğunu bildiriyor.

Hitler Bravçiçin vazifesine ne sebeble nihayet verdi?

Angle-Sakson âlemi bunu cephenin zâfına atfediyor

Stokholm, 22 (A.A.) — Ofi: Mareşal Von Brauchitch'in, kara orduları kadrosundan çıkarıldığına yahud sadece vekâlet emrine alındığına dair henüz malûmat yoktur. Berlinde tahmin edildiğine göre, Hitler, umumi karargâhı ve kara ordusu karargâhını kendi uhtesinde toplamak suretinde kısa bir zaman sonra en yavaşta (Devamı 5 inci sayfada)

Tas ajansı bildiriyor:

Meçhul bir denizaltı Bir Türk vapurunu batıracak!

Moskova, 22 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: İzvestia yazıyor: İnanılır kaynaklardan verilen malûmata göre bu son günlerde meçhul bir denizaltı tarafından üçüncü bir Türk ticaret gemisi daha batırılacak, fakat (Devamı 5 inci sayfada)

Almanlar Atlantikte bir İngiliz tayyare gemisini batırdılar

Berlin, 22 (A.A.) — Bir Alman denizaltı gemisinin Atlantikte bir İngiliz tayyare gemisini batırdığı bildiriliyor.

İngiliz kuvvetleri Libyada 2 şere daha girdiler

Londra 23 (A.A.) — Libyada keşif kolları Siren ve Apolonia şehirlerine girmişlerdir. Apolonia Dernen 70 Km. ileridedir. Britanya kuvvetleri Cebeltilaktar'da, Romme ordularının bıraktığı harb malzemesini toplamakla meşguldür. Ordularımız şimdi Bingaziye yakınlarında (50 Km. mesafede bulunuyorlar. Sahil takib eden bir keşif kolumuz dün Trablusa cür'etkâr bir akın yapmış, tar.

Millî Şef

Dün Alman büyük elçisi Fon Papani kabul ettiler

Ankara 22 (A.A.) — Cümhuriyet Relsi İsmet İnönü bugün saat 11 de Çankaya köşklerinde Almanya büyük elçisi von Papani kabul buyurmuşlardır. Mülaakatta Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

Relsicümhurun ziyafetleri
Ankara 22 (Hususi) — Relsicümhurumuz İsmet İnönü tarafından her sene Büyük Millet Meclisi azalarına verilmekte olan ziyafetlere yarın (bugün) başlanacaktır.

Buğdayı koruma vergisi Verginin kaldırılması hakkındaki lâyiha yarın mecliste görüşülecek

Hazırlanan lâyihada ne gibi hükümler var, bu teşkilâtın açıkta kalan memurların vaziyetleri ne olacak?

Ankara, 22 (Hususi) — Buğdayı koruma kadrolarında, bu kanunun neşri tarihinde fiilen müstahdem bulunanlardan buğdayı koruma teşkilâtındaki hizmetleri üç sene fazla olanlara üç aylık, hizmet müddetleri bir sene üç sene kademeye kadar olanlara iki aylık, hizmetleri bir sene az olanlara bir aylık ücretleri tahakkuk alacakları kesilecektir. Bu ücretler defaten verilmeyp hizmet müddetlerine göre, ücretle müstahak olacakları ayların sonlarında ve birer aylık olarak ödenecektir. Bu suretle alacakları kesilenlerden devlet veya bankalar baremine tâbi daire veya müesseselerde maaşlı yahud ücretli bir vazifeye tayin olunanlara tayinlerinin tebliği tarihine kadar olan ücretleri verilecektir. Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar geçen zamana aid tahakkuk edilmiş ve henüz tahsil edilmemiş vergiler (Devamı 6 inci sayfada)

Teşviki sanayi kanunu yeniden tanzim ediliyor

İktisad Vekâletinde çalışan komisyon mesaisini bitirmek üzere

Ankara, 22 (Hususi) — Teşviki sanayi kanununun müddeti 1942 Haziranında sona erecektir. İktisad Vekâleti, bu maksadla teşviki sanayi kanununun muaddel hükümlerini bir araya getirerek ve bugünkü şartları da nazara alarak bir sanayi kanunu projesi hazırlamaktadır. Vekâlette kurulmuş olan bir komisyon, proje üzerindeki çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalara öntümizdeki günlerde son vütrek hazırlanan projenin fikirleri alınmak üzere alakadar Vekâletlere gönderileceği bildirilmektedir.

Tıp âlemi büyük bir deha kaybetti

Milyonlarca çocuğun hayatını kurtaran Profesör Czerni öldü

Ondan evvel Avrupada çocuk vefiyatı yüzde elli

YAZAN

Profesör doktor Sadi İrmak

(Bu sayıyı dikkat yazıyı 3 üncü sayfada okuyacaksınız)

Hergün

Alman ordusu
Yüksek komutasında
Yapılan değişiklik

Ekrem Uşaklıgil

19 İkincikanun günü Alman ordusunun yüksek komutasında pek büyük bir değişiklik oldu ve devlet reisi Her Hitler baş komutanlığı fiilen eline aldı.

Bu değişikliğin Alman düşmanları arasında büyük tefsirlere yol açacağı, belki büyük ümidler de doğuracağı şüphesizdir, netekim şimdiden ufak tefek sızıntıları gelmeye başlamıştır, daha da gelecektir.

Bu tefsir ve ümidler arasında doğruları da bulunabilir, yanlışları da. Değişikliğin Almanya hesabına iyi neticeler vermesi de mümkündür, fena neticeler vermesi de. Eğriyi doğrudan ayırd edecek olan hükim, zaman ve hâdisedir. Bununla beraber durumun içyüzünü şimdiden az çok görmeye çalışmak ta hakkımızdır.

Alman ordusunun yüksek idaresinde yapılan değişikliğin sebebinin anlamak için bu dakikada elimizde bir tek vasıta vardır ki, o da bu münasebetle Alman devlet reisinin Alman ordusuna hitaben çıkarmış olduğu beyannameden ibarettir. Fakat daha evvel değişikliğin mahiyetini tesbit edelim:

Führer 4 Şubat 1938 tarihli konuşmasının gereğince Alman kuvvetlerinin yüksek kumandanlığına eline almıştı, bu tebliğe de kendi kanaatine göre çıkması pek yakın görünür, bir harp esnasında, eski dövüşlerden alınan tecrübelerle uyarak, bütün kuvveti tek elde toplamak zaruretinden dolayı baş vurmuştu, fakat Führer bu harp çıktığı zaman salâhiyetini fiilen değil, meşrûfi bir hükümet sefînine yakın bir şekilde kullandı: Kara kuvvetleri başkumandanlığına Mareşal Von Brauchitsch, deniz kuvvetleri başkumandanlığına Amiral Reader, hava kuvvetlerinin başkumandanlığına Mareşal Goering tayin edildi, bir de bu üç kuvveti kanallı etmek vazifesine mükellef olarak Mareşal Von Keitel'in başkumandanlığına bir başkumandanlık erkânı hazırlanmış, teşkil olunmuştu. Führer bu erkânı harbiyede bulunuyor ve bütün yolculuklarını daima Von Keitel ile birlikte yapıyordu, şimdi Mareşal Brauchitsch'in vazifesinden alınmasından sonra tahmin edilebilir ki, kara ordusunun fiili kumandanlığını Mareşal Von Keitel yapacak, fakat bu kumandanlığın meşrûliyetini doğrudan doğruya Führer taşıyacaktır.

Değişikliğin lehine olarak ilerleye sürülebilecek tek nokta karar ve icrayı kolaylaştıracağı olabilir, aleyhinde serdedilecek mülahaza ise Von Brauchitsch ile Von Keitel'in strateji düşüncelerini bilime dayanır ki, elimizde değildir, fakat işlerin iyi ve çabuk yürüdüğü zamanlarda ihtiyacı koruyan eski sistemin zorluk başlangıçta tatmin edici görünmeyişinin düşüncesinde, icrada ve idarede doğmuş mühim anlayış farklarından çıkması olacağı da elbette söylenecektir.

Bu ihtilâfların mahiyeti ne olabilir? Führer'in orduya hitaben çıkardığı beyannamede bu hususa dair bazı belirtiler bulabiliriz.

Her Hitler hülâsa olarak diyor ki:

«Japon muvaffakiyetleri üzerine harp mühür lehine yeni bir safhaya girmektedir, Almanya ehemmiyeti dünyaya samil kararlar vermek mevkiine girmiştir.

«Kış birden bire geldiği için müteharrik cepheyi mevzi cephesine tahvil etmek lâzımdır.

Alman ordusunun vazifesi şimdihye kadar kazandıklarını azimle muhafaza etmektir.

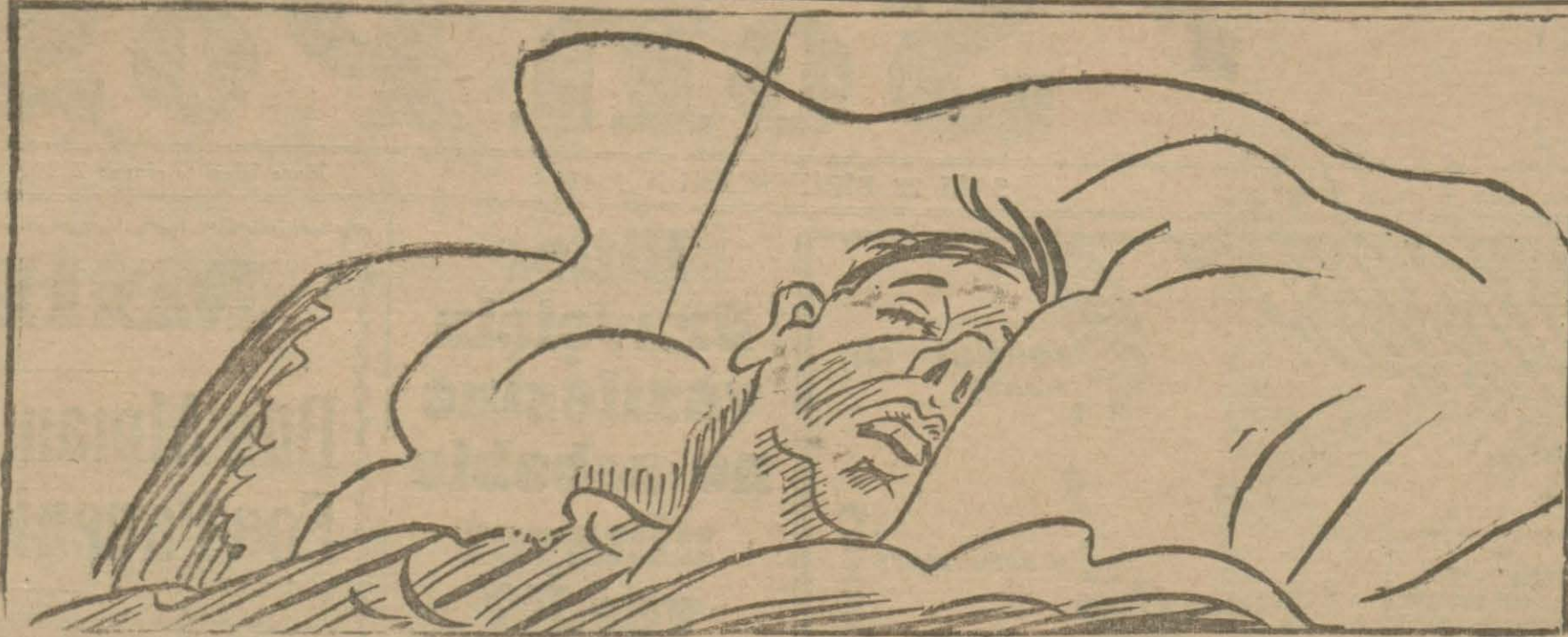
Kış esnasında yeni birlikler teşkil edilecek, her şeyden önce orduya daha iyi silahlar verilecektir.»

Garb cephesine gelince: «Bu cephenin İspanyol hududu»

(Devamı 4/1 de)

Resimli Makale:

Parayı kazanabilir, sıhhati hayır

İnsan her şeyden fazla olarak kendi hayatına ehemmiyet verir, en kıymetli hazinesi odur, fakat en az koruduğu da kendi sıbhatıdır.

İş, para, mevki kaybı her zaman telâfi edilebilir, fakat, anl bir hastalığa değil, yavaş yavaş, süzülme süzülme giden sıhhatin bir kere daha geri gelmesi mümkün değildir.

Şehir Haberleri

Vapurları bozulan
limanımızdaki 750
Yahudi ne olacak?

Gemi tamir edilinceye kadar
bunların iskân ve işlerinin
nasıl yapılacağı Dahiliye
Vekâletinden soruldu

Romanyadan hicret eden 750 yahudiyi Filistine götüren Panama bandırahı İstruma vapurunun makinelerindeki bozukluk yüzünden limanımıza demirlediğini yazmıştı.

Havuzlar idaresi tarafından yapılan muayenede vapurun uzun bir tamire muhtaç olduğu ve havuzlara çekilmesi lâzım geldiği anlaşılmıştır.

Geminin tamiri esnasında içindeki yahudilerin nasıl iskân ve iş edileceği Dahiliye Vekâletinden sorulmuştur. Vekâletten gelecek olan cevaba göre hareket edilecektir.

Bir müvezzi tren
altın'a can verdi

Beyazıdda, Soğanağa mahallesinde oturan ve seyyar gazete müvezziliği yapan 45 yaşlarında Çolak Mehmed evvelki gün Bakırköyünden Sirkeciye hareket etmekte olan 43 numaralı banliyö trenine binmek isterken müvazenesini kaybederek vagonların altına düşmüştür.

Tren henüz yol almaya başladığından bu ani kazadan makinist haberdar edilememiş, zavallı müvezzi terleklerin altında kalarak feci bir şekilde çöğnenmiştir.

Bu müessif kazayı müteakib tren durdurulmuş, vak'a etrafında tahkikata başlanmıştır.

Üsküdar Parti teşkilâtı
mesaisini tevsi ediyor

Evvelki gün Üsküdar Parti binasında, Parti kaza idare heyeti reisi Lütfi Aksoy'un riyasetine bir toplantı yapılmıştır. Kaza idare heyetile merkez nahiye idare heyeti ve merkeze bağlı ocak idare heyetleri azalarını iştirak ettikleri bu toplantıda yeni idare heyetleri bir birine tanıştırılmış ve yeni yıl çalışmalarını etrafında görüşmelerde bulunulmuştur. Bu görüşmelerde bilhassa propaganda işlerine ehemmiyet verilerek aza miktarının artırılması, ocak idare heyetlerinin haftada en aşağı üç defa içtimaini bütün Parti mensublarıyla haftada asgari bir toplantı yapılması kararlaştırılmış ve Halkevi mesaisi için de geniş bir program tanzim edilmiştir. Bu programın tatbikiyle Parti ve Halkevi çalışmaları daha verimli olacaktır.

İnhisarlar ayniyat muhasibi
mes'ulüne işten el çekirildi

Geçenlerde İnhisar İdaresinin aynı yete kumanda, bir civi hırsızlık olmuş ve 75 kilo kadar civi çalmış olan müstahdem mahkemeye verilmiştir. Bu hâdisenin tahkikata esasında Levazım şubesinde de 2 memura, müamelelerinde görülen yolsuzluk üzerine işten el çekirtilmiştir. Müfettişler tahkikatın neticesine kadar idareten ayniyat muhasibi mes'ulünü de vazifeden uzaklaştırmağa karar vermişlerdir.

Fiat mürakabe komisyonu
pirince fiat koyamadı,
bulgur 25 e satılacak

Pirinç fiatlarını tesbit için Vekâletin
göndereceği maliyet fiatları bekleniyor.
pirinç 80 den 60 a kadar düştü

Dün toplanan Fiat Mürakabe Komisyonu bulgur ve pirinç fiatları üzerinde görüşmüş ve iyi cins bulgurun perakende satış fiyatını 25 kuruş olarak tesbit etmiştir. Bulgur fiyatının tesbitinde buğday fiyatlarında görülen son yükselmeler nazarı itibara alınmamıştır. Zira bulgur imal mevsimi geçtiğinden bugün piyasada bulunan bulgurlar ucuz fiatla alınmış buğdaylardan imal edilmiş olarak nazarı itibara alınmıştır. Gelecek bulgur imal mevsimi gelinceye kadar bu fiatların aynen ipka edilmesi lâzımlı görülmektedir.

Komisyon dünkü toplantısında pirinç fiatlarını neticelendirememiştir. Buna da sebep Vekâletin göndereceği yeni maliyet fiatlarının elde etmek için vakit kazanmak arzusudur. Bundan evvel tesbit edilen pirinç fiatlarında elde edilen neticeler şu şekilde izah edilmektedir: İyi kalite bazı pirinçlerin la tanbula nakil masrafı az olduğundan piyasamızda satış fiyatı düşük olmaktadır, buna mukabil kalitesi orta olan bazı pirinçlerin de istihsal miktakasından buraya kadar nakil masrafı çok olduğundan satış fiyatı nisbeten yüksek olmaktadır. Komisyonca bu vaziyetin ancak Vekâletten gelecek yeni direktiflerle önleneceği ümit edilmektedir. Aksi takdirde yeni tesbit edilecek azami fiatlarda da bu vaziyetin hâsıl olacağı tabii görülmektedir. Diğer taraftan bakkallarda perakende satışlara müsaade olunmaktadır. Bir iki gün evvel 80 kuruşa kadar fırlayan pirinç fiatları da bu seviyede çok kal mamış ve dün 60.65 kuruşa kadar düşmüştür.

Dahiliye Vekili
Ankaraya öndü

Şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Faik Özlak dün öğleden evvel Vilâyete gelerek Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar'la görüşmüş, vilâyeti alâkâdar eden muhtelif işler etrafında Validen izahat almıştır. Vekil, vilâyette Emniyet Müdürlüğü de kabul etmiştir. Dahiliye Vekili öğleden sonra Vali ve Belediye Reisi ile birlikte Örfi İdare Komutanlığına gitmiş ve Komutan Korgeneral Sabit Noyani ziyareti etmiştir.

Vekil dün akşamki ekspresle Ankaraya dönmüş, Haydarpaşa garında Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Emniyet Müdürlüğü, Vilâyet ve Belediye erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Ekmek içinden gömlek kolu
çıkması

Şehrimizdeki bütün fırınların ekmek bir şekilde kontrolüne devam olunmaktadır. Dün Akarar Yusufpaşa Fırçasının fırınında ekmek içinde bir gömlek kolu parçası çıkmış, fırına derhal yalıtım cezası verilmiştir. Fırınca ayrıca 50 lira para cezası ödeyecektir.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Bir okuyucumuz gönderdiği mektubunda şöyle bir mülahazaya rastladık:
— Yerli fabrikalarımızdan birinde yapılmış çok güzel bir kadın kumaşı aldım, üzerine dansasını da vurmuş, insana hitâmet veriyor, flatı 870 kuruş, bu zaman için adeta sudan ucuz.
Mantolduğunkine uyacak renkte kostümlük kumaş bu fabrikanın satış yerinde maalesef yoktu, çaresiz aldığım kumaştan bir parça keserek bu renge uyacak bir kostümlük bulmak ümidle mağaza mağaza dolaşmaya başladım. Ne görsem beğenir, siniz? Benim aldığım mantolüğün hemen hemen aynı kalite kumaşlar, fakat damgasız, nerede yapıldığı belirsiz, Avrupa malı olduğu iddiaları ile tamam 24 liraya satılmaktadır, ben kendi gözümle gördüğüm için bu farkın mevcud olduğuna inanırım.»

Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

Memur maaş ve
ücretleri Cumaya
kadar verilecek

Dün alâkâdarlara tebligat
yapıldı, Defterdarlık maaş
bordrolarını hazırlıyor

Memur maaş ve ücretlerinin Kurban Bayramından evvel verilmesi hakkında, dün şehrimizdeki alâkâdarlara icab eden tebligat yapılmıştır. Bu tebligat üzerine Defterdarlık derhal hazırlıklara başlamıştır. Her daire maaş bordrolarını hazırlamaktadır. Maaşlar önümüzdeki Cuma günü verilecektir. Ücretler esasen ayın 20'ünden itibaren tedye edilmekte olduğundan, bunlar da bu hafta sonuna kadar verilecektir.

Yüz liraya kadar olan memur maaşlarını muhasibi mes'uller ödeyeceklerdir. 100 liradan yukarı olanlar da Ziraat Bankasının, dan avans alınmak suretiyle tediyelenecektir.

Belediye de memurların maaş ve ücretlerini Cuma günü verecektir.

Dün 4 muhtekir
ma kûm, 6 muhtekir
de tevkif edildiler

Asliye 2 nci ceza mahkemesi dün de birçok muhtekirler hakkında tevkif ve mahkûmiyet kararları vermiştir.

Bunlar arasında Tophanede kömürü ihtikârî yapan kömürücü Mehmed, kaşar peynirini fâhiş fiyatla satan Galatada Hayyar hanında mezeci İstemat, et ihtikârından maznun Çarşıkapıda kasab Ömer ile Beşiktaşta yufkacı Hasan 25'er lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir. Bundan başka dükkânlarının da 7'er gün müddetle seddine kapatılmıştır.

Topkapıda bakkal Sadık, Galatada Naibur Yusuf ve Bayram, Beyoğlu Meşrutiyet caddesinde Majestik pastanesi sahibi Teodorî, Kasımpaşada bakkal Hamdi haklarında da muhtelif ihtikâr suçlarından dolayı tevkif kararı verilmiştir.

Bunlardan başka, Zindankapıda ithalâtçı tüccar Nokolandan da malkine yağ üzerinde ihtikâr yaptığı tesbit edilmiştir. Adliyeye verilen suçlu dün asliye 2 nci ceza mahkemesinin kararla tevkif edilmiştir.

Evinin kapısı önünden
otomobilini çalmışlar

Yeşilköyde, Ümraniye mahallesinde Orhangazi sokağında 8 numaralı evde oturan Nizam adında bir zat dün 23.00'ü civarında evine girer girmez otomobilini meçhul bir hırsız tarafından çalıncığına ıddia etmiştir. Vak'aya el koyan zabıta bu cüretkâr otomobil hırsızını şiddetle aramaktadır.

Asherlik işleri

Şubeye çağırılanlar
Beyoğlu Yerli As. Şubesinde:
Aşağıda sırası, rütbesi yazılı Yd. 501 bayırları acele şubeye müracaatları ilân olunur.
Yd. pöade Tgm. Hilmi oğlu Süleyman Hilmi Kutman (14585).
Yd. Tbb. Yzb. Ahmet oğlu Galip (38200).

Sabahtan Sabaha:

Eski harbin garib
Bir hatırası

Burhan Cahid

Geçen harbin son yıllarında geçinmek hayli güçleşmişti. Bugün memlekette bol bol görülen şeker, ayakkabı, kumaş gibi şeyler vesika ile ancak bir tadımlık, bir giyimlik veriliyordu. Gerçi bir (men'i ihtikâr) komisyonu vardı. Fakat zencirleme ticaret girila gidiyor, hususi müsaadelerle vagon tıcaresi yapıyor, gene hususi müsaadelerle orta Avrupadan mal getiriliyordu. Gıda maddeleri gerçi azalmamıştı, fakat birkaç elde birikip birkaç elden geçtiği için tahmin edilemeyecek kadar yükselmisti. Bu harb ticaretinin neticesinde memlekette (Bulgurpalas) adile kâşaneler kurulmuş, şeker kralları, kalay prensleri, altın babaları türemişti. Gerçi yel üfürdü, su götürdü ne krallardan, ne prenslerden az zamanda eser kalmadı anuma halk ta süpürge tohumu, bulgur lâpastı yemekten bir hayli zayıf düştü.

O zamana aid acı bir hatıra vardır. Erenköyü tarafında bir bahçe dostumuz vardı. Varlıklı bir zattı. Bütün zevki av ve çiçekti. Mevsimine göre bildircin, bekas hattâ karaca avları için İzmit'e, Eskişehir'e kadar gittiği olurdu. Harbin ilk yılı doyumadığı sadık ve cins köpeklerini feda edince bütün hevesini bahçesinin güllerine verdi. Renk renk, cins cins gülleri o kadar meşhurdu ki uzak yerlerden meraklılar gelir, aşı isterlerdi. Bizim talimğah Erenköyünde olduğumuz için hergün uğrar, görüşürdüm. İçin de bahçe makası, küçük t'rfittili ağmacunu bir demet saz olan minik minik sepeti elinde nadide gülleri arasında dolaşır, böcekleri öldürürdü yabani sürgünleri ayıklar, fidanların diplerini kabartırdı. Kıymetli seter ve puvanterlerini kaybettiğindenberi gözlerinde bulamadığı neşesi yavaş yavaş canlanıyordu. Bir vazife için altı ay kadar oradan ayrıldım. Döndüğüm zaman ziyaretine koştum. Beni kapıda karşıladığı zaman adeta tanyamadım yüzü gibi ağır hastalıktan yeni kalmış gibi sapsarı idi.

— Geçmiş olsun, dedim. Rahatsız mıydınız?

Bir şey söylemedi. Elimden tuttu, beraber arkadaşları gül bahçesine kadar yürüdük. kaptıyı açtı ve tizreyen elini uzattı.

Gül bahçesi ortadan kalkmıştı. Nadide gülleri tarhlarında yeni fişkıran patateslerin yeşil yapraklarını gördüm.

Başımı çevirdiğim zaman ihtiyar dostum çocuk gibi ağlıyordu.

Burhan Cahid

RADYO

SALI 23/12/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saatı, 8.30: Senfonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Türkçe plâklar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Türkçe plâklar programının ikinci kısmı, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salonu orkestrası, 19: Fasil heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Fasil heyeti programının ikinci kısmı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fâik Canselvi - Piyano ve keman için üç parça, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Conperin - Tiyatro üstünde konçerto (Pl.), 21.30: Konuşma (100'üne önce nasıl yazıyorduk?), 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

İstanbul borsası

22/12/941 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
İstanbul	1 Sterlin	5.23	
New-York	100 Dolar	132.20	
Genevre	100 İsviçre Fr.		
Londra	100 Peşata	12.89	
Yokohama	100 Yen		
İstanbul	100 İsviçre Kr.	30.8875	
Bir altın lira		28.35	
24 aylık bir gram			
24 aylık altın		407	

Esabam ve Tahvilât

% 7 ½ 933 Türk borcu		Esabam ve Tahvilât	
trans3		23.25	
Sivas - Erzurum 2,7		19.80	
Merkez Bankası		136.50	
İzmir Esnaf ve Ahali Bankası		5-	

TAKVİM 1inci Kânun			
Rumi sene 1367	23	Arabi sene 1360	
1inci Kânun 10	Salı	Kânun 46	
GÖNÜS			
S. D.	Zilhicce		S. D.
7 28	4		5 35
8 89			12 51
İMSAK			
S. D.	Öğle	İkindi	Akşam
5 12	14 33	16 45	18 23
V. 7 28	9 48	12 -	1 89

Profesör Czerni öldü

Tıb âlemi milyonlarca çocuğun hayatını kurtaran büyük bir dâhi kaybetmiş oluyor

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Profesör doktor Adalbert Czerni bu yetmiş sekiz yaşında olduğu halde dünyaya gözlerini yumdu. Bu soysuzlaşan harbin şamataları olmasaydı onun kaybı dünya çapında bir mateme sebep olacaktı ve olmalıydı.

Czerniye bütün dünya çocuklarının bir öz babası ve kurtarıcısı demek ona bir medhiye olmaktan ziyade bir hakikat ifade olur. Tek bir adam milyonların hayatını nasıl kurtarır? Büyük fathalara ve serdarılara nasib olmayan bu çapta bir eser ancak ilim yoluyla gerçekleştirilir.

Czerni çocuk tababetini kuran adamdır. Ondan evvel çocuk, tıbbi disiplinler arasında yeri pek belli olmayan ve daha ziyade kendi kaderine terk edilen bir varlıktı. Çocuğu bir tedavi mevzuu olarak ele almaya cesaret eden birkaç hekim çocuğun biyolojisi hakkında hakiki bir fikre sahip değillerdi.

Bugün biliyoruz ki çocuk, sadece hacmi ve vezni itibarıyla değil, her hususta kâhilden ayrı bir varlıktır. Çocuğun hususi biyolojisi vardır. Kâhilden adama ait eb'adi birkaç defa küçülme, tek çocuğa tatbik etmek nasıl yanlış, sa, çocuğa verilecek ilaç ve gıdayı da büyüklere nisbetle tayin etmek o kadar hatalıdır.

Bugün bize bu kadar tabii ve basit gelen bu hükümlere varmak için tabii tarihi asırlarca bocaladı, nihayet Czerninin dehası bu meselelere ışık serpti. Fakat Czerni yalnız ilmi yeni hakikatler katan bir ilim adamı değildir. O, aynı zamanda çocuğun beslenişinde büyük bir tatbikatçıdır. Onun Avrupada popüler olması bu sabahtaki muvaffakiyetlerindendir.

Czerniden evvel çocuk vefiyatı Almanya da dahil olduğu halde bütün Avrupada korkunç bir nisbette idi. Bu nisbet yüzde elliye buluyordu. Czerni

bu müthiş ölümler nisbetinin her şeyden evvel çocuk beslenişindeki hatalara raci olduğunu keşfetti. Ondan evvel çocuğa verilen gıda, bugünkü mefhumlara göre tam manasile berbadı. Annelerin süt vermesi, kadının hijyete kavuşması dolayısıyla gözden düşmüş, demode bir âdet haline gelmişti. Sütüne seçimi hakkında esaslı fikirler yoktu. Birçok ailelerde beş haftalık çocuğa büyüklüklerin yediği yemekler sunuluyordu. Bu şartlar altında çocuk vefiyatının korkunç olması na şaşmamak lâzamdı.

Milyonlarca çocuğun hayatına mal olan bu hataları yıkmak Czerniye nasıb oldu. O, yalnız büyük çapta bir kâşif olmakla kalmadı, emsalsiz talâkât ile yeni bilgileri talebelerine, arkadaşlarına, Alman milletine, nihayet bütün dünyaya öğretti. (Hekim, çocuğun mürebzisi olarak) başlığını taşıyan kitabı dünyanın klâsik eserleri arasında girmiştir.

Czerninin ileri sürdüğü tezlerden birisi; ana sütü yerine kaim olacak gıdaların hazırlanmasında aranacak vasıfları tesbit etmek, çocuğun gündelik gıda ihtiyacını ve bunun övünülere taksimini öğretmek oldu. Sun'î gıda ile beslenmeden doğacak mahzurları bulan ve çarelerini düşünen de o olmuştur. Onun Milchnährschaden (Süt ile beslenişten doğan zararlar, Mehlährschaden (uzla beslenişten doğan zararlar) tabirleri bugünkü çocuk tababetinin en büyük fasilalarını teşkil etmiştir.

Czerninin dihan tababetine öğrettiği şeylerden birisi de fazla beslenişten doğan tehlikelerdir. Onun tababete bir güneş gibi doğması, Avrupanın koloniler sayesinde birdenbire zenginleşiverdiği bir devirdir. Bu sebeple kâhiller gibi çocukların da gıdası artmış ve çeşitlenmiştir. O zamanki zihniyetle bu gıda bolluğu çocuğun daha seri büyü-

mesine sebep olacaktı. Halbuki netice tamamen bunun aksine oldu. Gıdanın kıtlamundan fazla bolluğu pek çok çocuğun helâkine sebep oldu. Onun derslerinde pek sık tekrarladığı şu cümleyi hiç unutmamam:

«Çocuklarda, gıda eksikliğinden doğmuş pek az, gıda bolluğundan husule gelmiş pek çok hastalık gördüm» bu cümleyi bilhassa bizim memlekette orta ve zengin sınıflara duyurmak ve haykarmak lâzamdır, sanıyorum. Dört duvar arasında bir tecrübe tavşanı gibi tıkılarak şişirilen çocukları ana babalar hâlâ bir marifet sanıyorlar. Evlerimizde çocuğun besleniş tarzı hem çocuğun, hem ailesinin hayatını zehir eden bir mevzudur. Boğazına kadar doldurulup gasyan ederken ağzına gene lokma takılan çocukların manzarası ve feryatları ne elimdir! Biraz daha «alafranga» ailelerde günün beş vaktinde beş türlü vitamin tıksı da bu kıtlamsız ve tehlikeli bolluğun bir diğer çeşididir.

Tabiatın; soğuk, sıcak, mevsim, rutubet rüzgâr ile temastan menedilmiş zavallı çocuk hangi iştiha ile yemek yersin? Bu kalorifer ve çini soba dejenere her hangi bir istek duymak saadetinden mahrum bırakılmıştır. İşte bu çocukların ızdırabını en kuvvetle duyan Czerni olmuştur.

Çocuk, tabiatın bir öz'üdür. Onun tabii yeri, tabiatın içidir. Halbuki süslü esaret ve bu zahiri şefkat çocuklarımızın herabisini hazırlıyor. Bu tehlikeler üstüne dünyanın dikkatini çeken Czerni oldu. Bütün medenî milletler ona ebedî hürmet ve minnet borçlarını tanıyacaktırlar. Onu kaybeden tababet büyük bir dehasından mahrum kaldı, bütün dünya çocukları halâskârlarını kaybettiler. Fakat onun ziyandan en çok acı duyanlar, derslerini dinlemek saadetine erişmiş olanlardır. Çünkü o dersler sadece bir tıp dersi değil, düşünmeye istikamet veren, silinmez izler bırakan, yeni ümidler ve ufuklar açan hitabelerdi.

EDEBİYAT

Dostoievsky

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Dostoievsky

Geçen haftaki yazımda Dostoievsky'nin meşhur romanı «Budala»nın iki kıymetli mütercim tarafından dilimize çevrildiğini bildirmiş ve tercümedeki ufak defek bazı ihmalleri de birkaç misalle göstermeğe çalışmışım. Bu hafta aynı mevzua avdet ediyorum. Bu münasebetle yazacağım iki makalede, ana hatları, meşhur Rus romancısının hayatı ve eserlerinden çıkan umumî düşünceleri hakkında, en emin ve kıymetli tenkid membarlarından bazı hükümleri muhtasar da olsa nakletmeğe çalışacağım.

Önce şunu söylemek lâzım: Dostoievsky, bütün hususiyetleriyle tam bir Rus muharriridir. Onda, ruhunun en bariz vasıflarını bulabiliriz. Bu vasıf, her şeyden evvel mistiktir.

Ruslar, ızdırabın, insanı günahla rinçan sıyrın ve çektiği çile nisbetinde ruha iyilik ve şifa getiren bir fazilete malik olduğuna inanırlar. Bu, onların, ulviye kadar götürdükleri bir hıristiyanlık fikridir ve hattâ bazı garbli münekkidler için bu kadar ulviyet arayışta bir budalalık bile sezilebilir.

Bu, öyle bir fikirdir ki, onlara ya enerjî verir, yahud, hâdiselere ve sahlara göre, onları tamamen âtil bırakır. Fakat aynı zamanda, onlara müthiş bir sabır, bir tahammül kudretini verir. İşte bu fikir, Dostoievsky'de, ızdırablarından doğan muhşem bir heyecan ve hareket mihveri olmuştur. Bütün ömrünüce ızdırabı arayışı bundandır. Tıpkı, bizim, Fuzulimiz gibi...

Dostoievsky, istiklak asalefe mensub, fakat fakir bir adamdı. Tula'daki topografikari ailesine hemen hemen bir şey getirmiyordu. Nitekim Dostoievsky, zabıt olduğu halde ordudan istifa ederek kendisini edebiyata vakfederken de bu topraklardan bir gün bile istifa etmediği düşünmemiştir. Düşünse de zaten eline ne geçecekti?

En hazin: Dostoievsky hastalıklı, sarımsaklı bir adamdı. Hayatı, bu maddî parazyetinin ızdırabıyla de zehirlenmişti.

Orduyu terkettikten bir sene sonra Zavalh İnsanlar isimli ilk romanını neşretti. Acı bir realizm ile dolu olan bu eser, derhal alâka uyandırdı. Çünkü o tarihte artık romantizmden bir kurtuluş, Çünkü Rusyada hayat neş'el-

çenler arasında çıldıranlar bile olmuştur...

Dostoievsky, Sibiryadaki menfa hatlarını «Ölümler evinin hatıraları» isimli meşhur eserinde nakletmektedir. Anlattığı facialarda en ufak teferrüat ihmal etmemiştir. Bunların hepsi son derece hakiki idi. Hani bir tek noktada işte bunu icad etmiş, diyebsek, belki öbür cihetlerini de muhayyilede icad etti diyebileceğiz! Fakat ne mümkün! Dostoievsky bizden bu ümidde de alıyor ve eserine aksettirdiği realitenin dehşeti içinde ruhumuzu sonsuz bir hüznle dolduruyor. Öyle ki, okurken heyecanımızdan adeta nefes alamıyoruz. Fakat erişilmesi güç bir sanat! Muhakkak ki: bu kadar sadelik ve tabiiyet içinde hayatın en müthiş facialarını anlatmak'a bu Rus muharriri kadar hiç kimse muvaffak olamamıştır.

değildi. Bu sebepten, herkes, bu eser gibi, realitenin aksleri ile dopdolu olan bedbin edebiyattan hoşlanıyor. Bu Esasen artık, şairler bile, klâsik ve romantik edebiyatın an'anelerine alâkalarını kesmiş bulunuyorlardı.

Dostoievsky, bu aralık, bazı arkadaşlarıyla birleşerek fiil haline inkılâb etmiyen siyasi münaakaşalara da dalmıştı. Fakat günün birinde bu toplantılar meydana çıktı, tehlikeli görüldü ve hepsi tevkif olundular. Dostoievsky o zaman yirmi dört yaşlarında idi.

Bu hâdiseler, bunların bir buçuk sene, den fazla bir müddet mevkuf tutulmaları ile devam edip gidiyordu. Ancak günün birinde geldi ki, ayrı ayrı mevkuf oldukları hücreslerinden çıkarıldılar ve muhakemesiz bir hükmü dinlemek üzere bir idam yerine götürüldüler. İmparatorun kararı orada kendilerine tebliğ olundu. Hemen kurşuna dizileceklerdi!

Feci dakikal! Askerler idam sırtlarına bağlı olan zavallılara nişan aldılar. Derken, bir sahne darbesi! Ontaya yeni bir karar çıkarıldı ve ilâhi değiştirilen bu ikinci karar ile, imparator, mahkûmları Sibiryaya nefye diyordu. N'kolâ b'vile, zalimce oyun, idan haz duyduğu için, onlara da bu usulü bu korkunç şekilde tatbik etmişti.

Bunun üzerine Dostoievsky Sibiryaya sürüldü. Ancak, içlerinde yalandan idam sahnesi esnasında müthiş bir heyecandan müthiş bir sevince ge-

Bilmecemiz

Bugün 4 üncü sayfadadır

YABALI EJDER

Yazan: Francis de Croisset:

Tercüme eden: H. V.

Ecnebilere nefret eden Çin

Dünya kısmın hulâsası

Muharrir yazısına aktı görülmüş bir deniz yolculuğunda karşılaştığı sert Çinli şartlarının tesirlerini anlatarak başlıyor. Uyku tutmadığı zamanlar güver, tede doluyor ve yolcuları seyrediyor. Gemi Seylândan hareket etmiştir ve nihayet akli gün sonra Hong Konga yanaşiyor. Muharrir bu adanın merkeziinde gezindikten sonra gene vapura biniyor ve Kanton'a geliyor. Kendisine genç bir adam yaklaşıyor ve viskonsolos olduğunu söyleyerek onu şehrinde gezdirmeye başlıyor. Bu arada Durec isimli bir genç bahriyelî de muharrirre takdim ediliyor. Şiiri gezerken viskonsolos ta, genç bahriyelî de kendisine izahat veriyorlar.

Eser devam ediyor

Durec:
— Güzel binalar aramayınız, diyor. Eskî Çinin mabedleri yalıda. Uzaka şehrin dışında, bir tanecek bina var. Hiç olmazsa o tepede nefes almak kabîl.
Otomobil kornaya kuvvet, daracak bir yol açıyor. Durec itiraz ediyor:
— Dikkat etmek lâzım. Birini çignemek olursak bizi paralarlar.
Viskonsolos:
— Evet, diye tasdik ediyor, öyle bir fırsat kaçırılmazlar.
— O kadar mütaassıb mîdîrler?
— Hayır, fakat ecnebilere nefret ederler. Çinlilerin mâliyetçiliği de o türdî.
Halktan, bîzî süzen bütün bu s'iyah gözlerden sinsi bir düşünanlık yükseliyor. Etkeler, aşîkâr bir yavaşlıkla yan tarafa çekiliyorlar. Birkaçı tüküldürüyor.
— Kasden tükürtüyorlar, diye düşünüyorum.
Kadınlar, erkeklerden daha garazlı görünüyorlar. Fena fena bakıyor, alay ediyorlar.
Üzerinde, şehre hâkim vaziyette, bir komünist âbidesi yükselen tepeye, yaya tırmanıyoruz.
— Pek çirkin, diyorum.
Viskonsolos, cevap veriyor:
— Burada herşey çirkindir.
Gülmeler, marulalar oluyor. Hepsî ceketli, hepsî gözüklü, hepsî başıaçık Çinli gençler, yanlarında da, tulum

bişani esvablı Çinli kızları. Öfke ile döngüyorum. Gülmeler fazlalaşiyor.
Durec:
— Yapacak bir şey yok, tahammül lâzım, diyor.
Bulduğum yerden manzarayı görüyorum. Bana, taşık bir sahra gibi görünüyor. Fakat bu birbirine taşık, çatlamış, köklerle sarılmış sonu gelmez taşlar, mezar. Oraya atılıp kalmış, çürümekte olan yeni tabutların ortasında yerle bir, karma karışık yükseliyorlar. Bütün Kanton kurları mezarlıdır. Uzun bir zaman, Çinlilerin ölümlere hümanist etkilerini sanmışım, hümet etmiyorlar, sadece korkuyorlar; o da kendi cedlerinin ölümleri olmak şartı.
Meçhul ölümler, geliş güzel bir yere sikkilip atılan lâşeden başka bir şey değil.
— Burası korkunç bir yer, diyorum.
Durec, kat'iyatle:
— Bu akşam, böyle söylemeyeceksiniz, diyor. Yemekten sonra sizi, samangileri seyretmeye götüreceğim. Emin olunuz, bambaşka bir manzardır. Hoş, şehrin de görülecek köşeleri vardır, size onaları göstereceğim.
Tekrar hareket ediyoruz ve otomobil, camurta bir sokakla bulvarın kenarında, duruyor.
Her sokakın kendine mahsus ticareti veya zanaatı var: Kuyumcular sokakı, manangozlar sokakı, ipekçiler sokakı, Yeşimtaş sokakı, hepsî, iğrenç mahfazalar içinde, muhteşem şeyler.
Durec bana dar bir sokak göstererek:
— Bu akşam, orada yemek yiyeceğiz, diyor.
Sofrak, kapı levhalarıyla alacalı, çirkin ve müstantan, uzanıp gidiyor. Bir sedyeye binmiş bir kadın geliyor. Dalkı, güllü esvabının içinde, ponselen yüzünü çerçevelen, yağlı, karanlık saçları ve sarımsaklı hareketlilikle, sırsak bir katıyeye oturtulmuş bir Krangsi heykelçisine benliyor. Bizî görünce, güzel bir istihfaf izniyle, gözlerini öteye çevirir.
Durec, bana malumat veriyor:
— Heride, solda gördüğümüz dar sokak, Yılanlar sokakıdır. Sizî bu akşam oraya götürmek müzabihini yapmaya niyetim yok. Amma, mutlaka kobra yılanı yemek istiyorsanız, o bas-

ka, Kanton, en yenilmez şeyleri en san'atkarane tarzda pişiren Çin şehridir.
*
Kantonda, Çinli bir talebe ile beraber geziyorum.
Çin hakkındaki kitabımı yatağımın başı ucundan ayırmadığım Mösyo Abel Bonnard'dan malumat edinmiş olmasın rağmen, hayretler içindeyim. Eskiden bu şairler, ressamlar, mimarlar ve heykeltıraşlar diyarını bana sevdiren ne varsa, hepsî, bizzat o diyarı muhafazaya memur olanların tecavüzüne uğruyor.
Kudsiyetine tecavüz edilen son mabedler garaj, lokanta, dükkân vazirdağı için kurtulmuş, onu da yıkmağa karar vermişler. Tessedüfen, ilk kazma darbese şahid oldum. On dörtüğü asımdan kalma fevkalâde güzel bir ejderin pembe alçıdan pulları, iptidai bir katabahşın alkışları arasında, etrafı dağılıyor. Duvarlardaki yeşil renkte, çilek ve filya renginde kuş ve çiçek resimleri tarafı neanna tahrib ediliyor. Bayağı bir madde ile yapılmış, fakat çok zarîf işlenmiş bir Buda, tahrib harsile yanan bu garib ameleler tarafından, gözlerinin önünde kırıldı. Bu yerli kalsabalğının ortasında, mukaddesata yapılan bu tecavülden yegâne tımar duyan adam, ecnebi olan ben.
Amerikadan doluşuğu için kendini asrı sanan talebe:
— Felâketimize sebep olan şeyleri yıkmak lâzım, diyor. Memleketim bu hurafelerle mahvoluyor. Fransızcada bir darba mesele söylersiniz: Ölümler vardır ki öldürülmesi icab eder. Biz de böyle yapıyoruz.
— Yabaklarımızın yerine ne koyacakmışız?
— Teknik terakki. Şimendiferler, fabrikalar, tayyareler.
— İmanınızın yerine?
— Terakkiye imana lâzım yoktur.
— San'at eserlerinin yerine?
— Bekalarını yaratacağız, o mühim bir mesele değil.
Kanton yemeği
Saat yedide, iki arkadaşım yanımda olduğu halde lokantaya giriyorum. Jacques Durec, ve genç bir İngiliz (Devamı 6 ncı sayfada)

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Avukatın kaşlarını çatmış görünce ilâve etti:
— Üzülmeye canım, en sonunda sen vabî bir iş göreceksin.
Bu sözler Feridun Beyin keyfini yeline getirmişti. Gülerlek:
— Öyleyse çabuk bana şu meşhur döner kebapı getir Şaban ağa, dedi.
— O da yok beyim, size ciğer tavası yapacağım. Döner kebapı Hayri, Bayle aramızda bir parola idi. Siz bununla tanıyacaksınız.
— Amma da kurnaz adamlarınmışsınız yahu! Öyle ise çabuk ne getireceksen getir, ağıktan gözüm döndü.
Şaban ağa öksürüğe benzeyen bir kahkahla ile gülerlek dışarı çıktı, beş on dakika sonra da dilmanı tüten nefis kokulu ciğer tavasını avukatın önüne koydu.
*
O gece geç vakıflara kadar Feridun Beyle eşmehtar uşağı Hayri Efendi başbaşa verip neler konuşular? Ne gibi mühim kararlar kâhaz ettiler? Cereyan edecek vakıyî bunu size öğretecektir. Yalnız şimdiden ikisinin de buzi konuşmadı fevkalâde memnun kaldıklarını ve her nokta üzerinde tamamiyle anlaşabildiklerini söyleyebiliriz.
Uyak Feridun Beyi otelin kapısına kadar götürdü ve ondan ayrılışın sözleri söyledi:
— Mektubunuz pek geçkmesin belayım. Bursada Sedbaşında açığı Saban ağa vasıtasile Hayri ağıretine yollar. Sana aynı günde elime varır. Ben yarından sonra her sabah şehre iner, dilkâna uğruşum. Allah sizden razı olsun efendim. Allah bu hayırlı işde size muvaffakiyetler versin. Bana gelince, artık gözlerim yollarda olacak, her saati işle çekeceğim.
— Merak etme Hayri Efendi, sende fazla beklemeyeceğim. İfem'iz yoluna girer gitmez hemen bir mektubla sana haber vereceğim. Haydi güle güle git.
V
Ötede, baskı tavan arasındaki geniş odada, bir iskelede benzyen zavallı kızıcağız, gözlerini gecenin karanlığına dikmiş, uyumuyor, bekliyordu.
Karanlık bir geceydi. Gökteki yıldızlar yüksek ağaçları, geniş ovaları aydınlatılabiliyordu. Ortalık sîmsiyah idi.
Dışarda hiç bir renk, hiç bir şekil görünmediği halde Neriman pencereye dayanmış, bakışlarını karanlık boşluğa çevirmişti.

Oda ve etrafta bir tek ışık yoktu. O kadar ki, açık pencerenin önünde duran bu incecik hayalî görmekte yabancî gözler müstâhîlât çekebilirdi.
Karanlıklara bakan bu çocuk ne arıyor, ne bekliyordu? Arasra onun etrafında ayak hareketlerinden sabırsızlanmış anlaşıyor, helecan ateşle kavrulmuş dudaklarından tek tek kelime lerin döküldüğü duyuluyordu:
— Allahım... Yok... Ne gelen, ne giden var.
Arkada hafif bir kapı gıcirtısı oldu. Neriman başını çevirmeden, gözlerini karanlıklardan ayırmadan:
— Ne uzun! Daha mı bekleyeceğim? dedi.
Kapının açılması içeriyeye zayıf bir ışık yayılmıştı. Hayri Efendinin sakini sesi cevap verdi:
— Sabır! Daha vakit çok erken.
— Hâlâ mı erken? Dakikalar ne kadar uzandı!
— Bana pek kısa görünüyor... Benim için bu dakikalar bütün bir ömrün son nefesleridir. Yarın her şey mahvolacak, büyük bir kapı kapanacak ve her şey bitecek.
— Son nefesleri yaşamak en güç... Genç kız uşağın maksadını anlamak istemiyordu.
— Yaranki gün benim için yeni bir hayat getireceksin, karışında yeni ufuklar açacak! Bir kitabın yeni bir sayfasını çevireceğim.
İhtiyar adam başını salladı. Çok mahzun görünüyordu.
— Ben bu sayfayı çevirmeden evvel eskileri okuyorum, geçen seneleri görüyorum...
— Çok zalim senelerdi onlar.
Onların da kendilerine göre bir tadı vardı.
Genç kız, karşısında canlanan hatıra ile itmek istiyormuş gibi bir hareket yaptı. Gözleri nefretle, kinle, korku ile dolmuştu.
— Çda bedbaht oldum, çok işkence çektim.
— Seni teselli için elimden gelen her şeyi yaptım yavrum. Üvey ananın mehtun planlarını bozmağa muvaffak oldum.
— Bu iyiliği ömrümün sonuna kadar unutmuyacağım.
— Bugün öyle diyorusun.
Neriman ince bacakları üzerinde sallanarak ona yaklaştı, ceketinin iki ucundan tuttu.
— Sana yemin ediyorum ki bana

yaptıklarımı son nefesime kadar unutmuyacağım. Daha ne diyeyim.
— Ben senden şüphe etmiyorum efendim. Dünya âlem böyledir. Benim sanları tanırım.
— Ben herkese bozzenem.
— Bugün dünyayı tanıyorsunuz ondan...
— Parzedelim ki senin dediğin olsun; bundan ne çıkar.
İhtiyar uşak başını eğdi.
— O kadının istediklerini yapmadım bugün zengin olurdum; fakat her zaman onu avuttum, seni ona gibi gösterirken onun planlarına inanmıyordum. Hakikatte bir müdde için daha burada alacak mak istiyordum, tımarhaneye gideceğim ümidimi kesmiyordum. N Allahın ümid kesmediğimin müddetini buluyorum.
— Göreceksin, ben de seni zengin edeceğim. Onun vereceği parayı mislini sana vereceğim.
— Allah esirgesin, o nasıl söz? Ben para için mi çalıştım sanıyorsun? Nerimanın gözleri karanlıklardan doluyordu. Ellerini oğuşturarak ta bir sesle sordu:
— Seni inandırmak için ne yapacağım? Öyle ise sen söyle! Bu dört gün içinde mahpusken elimden ne çıkar?
— Beni memnun etmek istersen ben şimdi bana bir vâdde buluracağım.
— Söyle.. Babamın mezarına yemini ediyorum ki ne istersen yapacağım.
— Konkuyorum evladım, benim konkuyorum. Burada seni ben hırsız ediyordum, yarın dünya yüzüne çıkarca başkaları seni avuçları içinde tutacaklardır. Sen âciz, tecrübesiz bir çakırsın, onların elinde oyuncak çakırsın, sana istedikleri şeyi yaptırabilecekler. İşte bunun için sana verdiğim harfî harfine tutacağım yemini etmeni istiyorum.
Yemin ediyorum. Göreceksin ki zaman zayıf insanlar kuvvetlilerden ha inadçı olurlar.
— O halde dersini tekrar et bakalım.
— Sana yazacağım mektubların adresi söyle olacak: Bursada Sedbaşında açığı Şaban ağa vasıtasile Hayri Efendiye.
— Sonra?
(Arkası var)

Hikâye

Neden âşık olurum?

Yazan: Arthur Reid

Çeviren: İbrahim Hoği

Evet, neden âşık olurum? Bunun öyle çok ve birbirine zıt sebepleri var ki...

Bir kâzına, güzel olduğu için, esrar, la dolu, dobra dobra konuştuğu, her söylediğim şeyi dâlemmediği; bana asla metelik vermediği için, nazik, merhametli ve şefkatli, veya huysuz, veyahud da daima kendini naze çektiği için âşık olurum.

Lâkin bütün bu sebepler, âşıklıktan kurtulduğum zaman uydurduğum şeyler, âşk hastalığının nekahat devresi'ne girdiğim vakit aklıma gelen düğün şunceleridir. Denizde yüzerken bir dalğa gelip sızdıysa, böyle bir tepetaklak kılsa, veyahud da herhangi bir dalga, nam yalpasile sahile fırlatılırsa, tu'up ta dalganın kuvvet ve kudretini öge meğe kalkmazsınız.

İşte âşık olmak ta buna benzer. İnsan, ancak kıydan, taşasızlık ve pek kalbîlik sahillerinden neden âşık oldu, şunu inceleyebilir.

Daha on altı yaşlarında, ağız süt kokan bir çocuk ken bir aktrise tutulmuş, çünkü kadıncağız kendisile ta'asır tanırmas, sanki büyük bir adamın rısmı gibi birkaç dakika içinde bana öyle lütfatlar savurmuştu ki, lâhzada bu kör olası gözlerim dünyada ondan başkasını görmez olur. Ondan sonra da bütün meyzatları ona veriyası başlarım. Hayrandım bu kadına, gazelerden, mecmualardan resimlerini kestim, bir albüme yapıştırdım. Bu kâfi gelmedi bir albüm daha aldım. O da doldu.

Evet âşık olmuşum. Tiyatro yıldı, zina âşık olmuşum. Efime geçen parayı, tiyatronun gigesine kapatıyordum. Bir yandan da, ah sevgilim ile bir da, ha görülebilesem diye can atıyordum. O gün de geldi. Yanına sokturdum. Ne dersiniz, beni tanımadı bile! Gençlik!

Yirmi yaşına basmışım sıralarda, bana göre yürümek değil, uçan, konuşmak değil, bülbül gibi öten başka bir kadını sevdim. Ve bu sevdiğim mübah, reğim ne can sıkıcı, berbad ve silik bir şey olduğunu anlayınca, kadar devam etti.

Denken benden daha üstün, daha kuvvetli sandığım diğer birisine tutul-

dum. Onun önünde adeta kekemeleştim. Ne yapacağımı, nasıl konuşacağımı şaşardım. İki üç ay süren müht, his, buhranı bir sevgiden sonra sevgilim, sözüm ona katır gibi içen, kılıp dibinde sazın ayyaşım birle evlendi.

Arkasından genç, güzel bir heykel, traş sevdim. Fakat efendim nerede idi, ben nerede idim. O heykeltraş olmasın, sağın mücerred mefhamların peşinde koşuyordu. Akli, fikri esatir âlemlerinde idi.

Kendisini bu hayal dünyasına nez, retmiş olan bu sevgilimden de bir resim sergisinde, güzel güzel ayırdım.

Artık oğum çağda bulunuyorum, a.h. babıgımazi ciddiye alınıyacak, bundan sıra sıra göz yaşları numarası, kavga, hırçılık sahneleri yaratmıyacak herhangi bir kadına güzel, girkin olmuştum. Upanımda değil, derhal âşık olabileceğimi sanıyorum, bazan hiç de bir kazanda kaynamamıza imkân görmedim bir kadına tutulduğumu, tanı şıklığımız süresiz de olsa, bundan gereği gibi istifadeler ettiğimi niçin saklıyorum?

Bütün düşünce ve kayguları çay vermek, ve çaya gitmek olan şak ve lüks giyimli kadınların çevresinde in, san, bir derceye kadar âşık olmak tehlikesinden uzaktır. Bir mecliste aynı kradilla, ve sanki model mecmualarından fırlamış bir düdümesi durutan, neden tutulup da, elinde tokteyi kadehi, dudaklarında yapmacıklı gülümseme ile dâkden dala konarak bana hiç de ehemmiyet vermediğim şeyleri şakıya, nana bilhassa vuruluyam?

Bununla beraber bir keresinde sırf gurur, hassasiyet neticesinde ve bir cemile yüzünden âşık oldum. Anlatayım: Gene bir toplantıda bir hanımın ahbab olduk, ayrılırken, kendisini evine kadar götürdüm. Günün birinde başka bir yerde kendisine rastlayıp da geçen görüşmemizdenberi beni aklımdan çıkarmadığını gösteren bir jestle:

— Ayakkabılarımız da hiç boyalı olmaz.

— Deyince, hemen tutuşuverdim ona. Hakkım yok mu?

Bir başka sefer de hodbenliğine kur-

ban gittim. Kadın dostlardan biri söz arasında:

— Şimdiye kadar kimse bana âşık olmamış, demiş bulandı.

Ben de: — Oh çok şükür, nihayet kimsenin yüzüne bakmadığı, istemediği bir kadına rastladım, diye düşün-düm, ve ona âşık oldum, aldanmışım, kazın ayağı öyle değilmiş, bu meğerse, etrafında pervane gibi âşıkların dön-düğü bu kadın, sırf sabırsızlıktan, maymun istihablıktan her öntine gelene bu oyunu oynamış.

Bir defasında da, sorduğum şeylere doğrudan doğruya cevap vermiyen bir kadına, merak yüzünden âşık oldum. Sonraları, zavallının kulaklarının azı, cık ağır iştiğini anladım, amma iş isten geçmişti.

Evet neden âşık olurum? Çünkü bu dünyada hiç kimse tek yaşayamaz (misal Adem ile Havva), çünkü bazan kendi cinsinden olmayan başkalarını kendimden fazla severim, çünkü bir başkasının gururunu, benimkinden daha üstün tutarım, çünkü bu vahşet devrinde en cesur insanın kalbini yumuşatan, nezal yaprağı gibi titreten herhanemî bir kadının cesaretine bayılırım, çünkü ömrümde ideal saydığım şeyleri bazı kadınlarda bulurum.

İşte bu sebepler yüzündendir ki, ve daha doğrusu!

— Elimde olmadığı için âşık olurum.

15 kumarbaz yakalandı

Beyoğlu, Kasablar sokağında kahve, çelik yapan Recebin son günlerde kahvesinin üstündeki odada kumar oynatıldığı haber alınarak burası zabıta tarafından altın alınmıştır.

Evveldi gece, geç vakit bazı kimselerin buraya girdiklerini gören zabıta memurları bir müddet sonra odayı basmışlar, içeride kumar oynayan 15 şahıs tutulmuş halde yakaladılar. Kahveciye, kumarbazlar adıyla teslim edilmişlerdir.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

na.. Şimali Afrika'ya kadar giden muvasala yollarında güçlükler vardır, bu güçlükleri yenmek icab ediyor.

«Daha başka harb tedbirlerinin tatbiki da yakındır, bu işler cephe gerisinin de azami gayret göstermesini emreder.»

Her Hitler beyannamesinin sonunda 1914 harbinde dört yıl nefer olarak hizmet ettiğini ve o harb içinde bol mazeret ile idare edilen meydan muharebelerinden hemen hepsinin facialarını bildiğini hatırlattıktan sonra askere hitab ederek şöyle diyor:

— Bu itibarla size eza veren, ağır gelen ve sizi endişelendiren şeylerin hiç birisinin yabancı değilim.»

«Sizler için maddî ihtimam ve kumanda hususunda ne yapmak mümkünse yapılacaktır.»

Şu halde Alman ordusunun yüksek idaresinde yapılan değişikliğe şark seferinden beklenen tam muvaffakiyetin kazanılmayışından, bilâkis elde edilmiş olan kazançların da tehlikeye düşürülmesinden sonra lüzum görüldüğünü hatırlıyacak olursak, beyannamede ima edilen neticeden ve askerde görüldüğü kaydedilen üzüntüden eski sisteme büyük hisse ayrıldığı ve belki mü taharrük cepheden mevzi cephesine geçmek kararlarında da ayrılıklar bulunduğu hükmüne varabiliriz.

Beyannamede iki noktanın bilhassa dikkati çekmesi icab eder. Bunlardan birincisi yeni birliklerin teşkil edileceği ve baharda orduya daha iyi silâhların verileceği kaydedir. Bu muharebede Sovyet ordusunda kullanılan olan süvari firkalarının ve kıp başlangıcında meydana çıkarılan motörlü kızakların Almanları bazan çok zor durumlara düşürdüğü iddia edildiğine göre teşkil tasavvur edilen, belki de icra mevkiine konulmuş olan yeni birliklerin bu ihtiyaca cevap verecek birlikler olması çok muhtemeldir.

Beyannamede göze çarpan ikinci nokta Afrika'ya giden muvasala yollarında mevcut güçluktur. Bu güçlüğün başlıca Fransadan ve İspanyanın da kendisi için karar vermesi zamanını henüz görmemiş olmasından ileri geldiğini tahmin

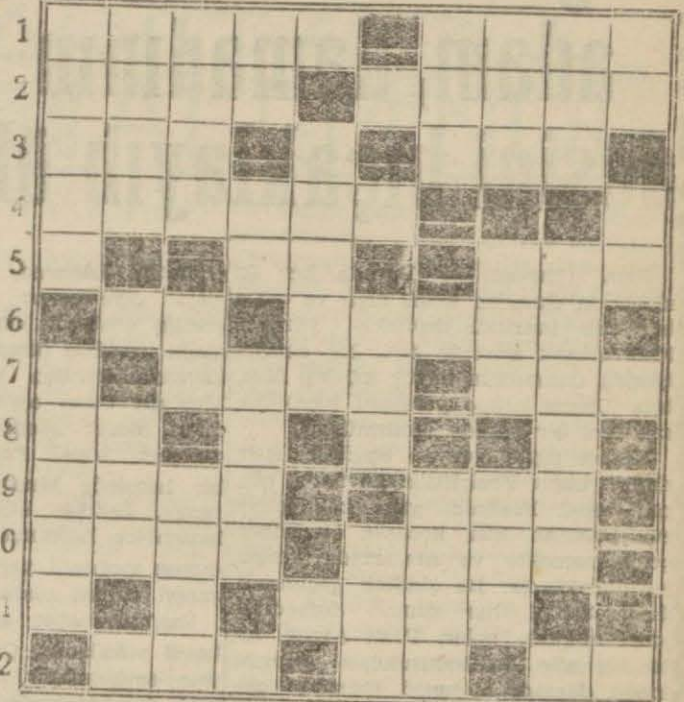
"Son Posta,"nın bulmacası: 13 - 6

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Bir erkek ismi (5), Allah (4).
- 2 — Seven (4), Salatası ve turşu su yapılır bir nebat (5).
- 3 — Bir Türk çalgısı (3), Esrar (3).
- 4 — Nehir manasına da gelir (6).
- 5 — Vücutta muzda bir uzuv (2), Kaba (3).
- 6 — Tükürmek nidası (2), Sabah değil (5).
- 7 — Bir hayvan yavrusu (4), Bir deniz öcüsü (3).
- 8 — Nota (2).
- 9 — Erkek beşer (4), Ulu (3).
- 10 — Emlak Zö. 12 lannın meşhur bey

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

nelmîle bir romanı (4), Mekteb (4).

11 — Başta bulunur (4).

12 — İstikbal (3), Bir gıda (2), Uzak nidası (2).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hikâye (5), Cenubda bir vilâyetimiz (5).

2 — Hizmetkâr (4), Oturduğumuz yer (3).

3 — Bir erkek ismi (4), Bir çalgı (2), Abide (4).

4 — Bir renk (2), Nota (2), Üzüm

ağacı (4).

5 — Heybeli bir hayvan (5).

6 — Güçün beyaz çiçeği (3), Okumaktan emni hazır (3).

7 — Kuvvet (3), Almektan (4).

8 — Başına bir «» gelirse uyku ile alakalı bir şey olur (3), Eksik değil (3), Bir coğrafya tabiri (3).

9 — Geniş değil (3), Deniz paçası (6).

10 — Haya ve san'a anlamında (2), Yemek (2).

M. M. V. Hava Müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinesi ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanında gösterecekleri ehil yete göre 50.120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleri ile hava müsteşarlığına müracaatları. «9310» (11054)

1 No. lu dikim evi Md. den:

Terzi ve makine ustası alınacaktır. İstekilerin Eyübsultanda 1 No.lu dikim evi müdürlüğüne müracaatları. (1666,11307)

edebiliriz. Bunun için beyannamenin ilk kısmında verileceği kaydedilmiş olan yeni kararların bu sahayı alâkalandırması çok mümkündür.

Ekrem Uşaklıgil

Doktor Hafız Cemal
(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.

Telefon: 21044-23398

Tunceli Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş Tunceli vilâyeti dahilinde Memekî Seyithan yolu tesviye tûrabiye inşaatıdır. Bu işin muhammen keşif bedeli «70.000» liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- a) Eksiltme şartnamesi
- b) Mukavele projesi
- c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- d) Hususi şartname
- e) Şose ve köprüler fenni şartnamesi.
- f) Seridöpri

İhtiyenleri bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesi ile bayındırlık işleri genel şartnamesinden maaşadısını «2» lira mukabilinde Tunceli nafia müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve köprüler fenni şartnamesini ve bayındırlık işleri genel şartnamesini görmek isteyenler Tunceli nafia dairesinde bedelsiz olarak görülebilirler.

3 — Eksiltme 7/1/1942 Çarşamba günü saat 15 de Tunceli nafia müdürlüğü binasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 4750 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haliz olup göstermesi lâzımdır.

a) İhtilâden en az tatil günleri hariç 3 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.

b) Ticaret ve sanayi odası sicil vesikası.

c) Bir defa da devlete aid 50.000 liralık şose ve tesviye işini muvaffakiyetle ifrâk etmiş olduğuna dair vesika.

5 — Teklifler 3 maddede yazılı saatler bir saat evveline kadar Tunceli nafia dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve arttırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez. «11328»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı Satılma Komisyonundan:

8/2incikânun/1942 Perşembe günü saat 15 de açık eksiltme ile 150 takım küçük sandalci elbisesi alınacaktır. Muhammen bedeli 3450 lira ve ilk teminatı 258 lira 75 kuruştur.

Şartnamesi komisyonda hergün görülebilir. İsteklilerin eksiltme gün ve saatinde teminat makbuzu ve kanuni vesikalar ile Galata Mumhane caddesi 54 numaralı dairede satın alma komisyonuna gelmeleri «11360»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

D.D./201 No.lu benzilâhî eşya tarifesi 1/2/1942 tarihinden itibaren kaldırılacaktır. Bunun yerine aynı tarihten itibaren aynı numara altında yeni bir tarife mer'iyete konulacaktır.

Yeni tarifede 1700 kilometreden fazla mesafeler için de tenzilât temin edilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «9551 - 11325»

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İstanbul Baş Müdürlüğünden:

Bayi ve eczahanelerde satılan şişeli, saf, tuvalet, iyotlu, yakılacak ve cila içeren alkollü ve inhisarlar kolonyalarından ellerinde mevcut bulunan bayi ve satıcılar şişe hacimleri göstermek şartıyla 24/12/1941 Çarşamba akşamına kadar en yakın inhisarlar satış depolarına birer beyanname ile bildirmeleri îlan olunur. «11349»

KOCA YUSUF Filiz Japonla güreşecek!

Her yenden tutmak, parmak, bacak ne olursa kırmak, yere vurmak vardı. Güreş başladı. Polpon küçükük Japon pehlivanının üzerine bir dev gibi saldırıp tutmak istedi.

Yakıyetam, üzerine saldıran Fransız aslanının sağ bacağından tuttu. Bir an içinde sakıp bıraktı. Ve sırtla sol bacağından tuttu ve sıkıp salıverdi.

Polponun iki öleği de bir anda durdu. Kolları işlemez hale geldi.

Fransız aslanının ızdırarak çektiği yüzünden belli idi. Japon pehlivanı, gene bir an içinde hasmının ayaklarına hücum edenek pençeleriyle sıktı.

Nihayet; iki buçuk dakikada Polpon su başın bir halde boyu, boyunca yendi.

Yokıyetam hasmını çarçabuk bükün ve eli ayağı tutmaz bir hale getirmişti.

Sirk yerinden oynadı. Herkes Japonu bir şühret telâkki etmeğe başladı.

Japon bağıyordu: — Meydana çıkıp bin napolyon almak isteyen başpehlivanlar varsa sıra ile buyursunlar...

Japon pehlivanının bu teklifine hiç bir pehlivan cesaret edip meydana çıkmadı.

Acaba; Japon Pol Ponsa ne yapmıştı Fransızlar bağırmağa başladılar:

— Lörân! Öbüşe, haydi meydana...

Fransız şerefini kurtarman lâzımdır. Lörân, Fransızların ısrarı üzerine yerinden kalkarak Yükyatanı ile güreşmeği kabul ettiğini söyledi.

Lörân, soyunma odasına girmiş, hem soyunuyor, hem de düşünüyordu:

— Acaba; Japon ne yapıyordu? Pol Ponsun bileklerine büyü mü yapmıştı? Nihayet; Lörân da meydana geldi. Japon hazırda. Düdük çaldı.

Lörân bileklerini vermeye için çağırıyordu. Fakat; bu sefer de Yükyatan Fransız pehlivanının dırseğinden yakaladı, bir mengene gibi sıktı. Lörânın sol kolu felce uğramıştı. Daha kendini toparlamadan sağ koluna hücum edip sıktı, Fransız pehlivanının o kolu da meflûc bir hale gelmişti.

Hülâsa; bir ouçuk dakikada Lörân, öbüşeyi yere serdi, ve yendi.

★

Gazeteler, Japonları göklere çıkarıyorlar, adamları bir şühret, bir büyük diye îlan ediyorlardı.

Halbuki; Japonlar ne şühret ve ne de büyük idiler. Ufak ve okkasız birer pehlivan olmakla beraber, her

tarafı safi nasırla örtülmüş vücudun malik insanlardı.

Enseleri iki parmak kalınlığında nasırlı idi. Bütün vücudlarının muhafazalı yerleri nasırla bir zırh gibi kaplı idi. Pençeleri, parmakları nasır içinde idi.

Parmakları birer mengene kadar sert ve haşlı idi. Nereyi tutarlarsa o rada bulunan âsabi eziyorlar ve felce uğratıyorlardı.

Pol Ponsun sağ ve sol kolları güreşten sonra; simsiyah çürümüş ve şişmişti. Yükyatanın parmakları, Fransız pehlivanının bileklerini burğu gibi oynuyordu.

Lörân da güreşten sonra; aynı hale uğramıştı.

Haftâ; gerek Lörân, gerek Pol Pons güreşten sonra; kendi kendilerine gıyinememişlerdi. Eller, parmakları tartılmıyordu.

Japonlar; gazetelerde îlanlarına devam ediyorlardı.

Bir gün, Mısırlı Prens Filiz Nuru laha dedi ki:

— Pehlivan, şu Japonlarla bir de sen güreşene?..

— Müsaade ederseniz güreşirim... (Arkası var)

EDEBİYAT

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir]

Karmanzof Kardeşler'de olduğu gibi...

Bu, neden böyle idi? Çünkü Dos tolevsky hayatta yalnız keder çekmişti. Yalnız hüznüyle karşılaşmış ve bu hüznü tasvir etmişti. Bunun için eserlerindeki şahısların hemen hepsi hasta ve tereddide uğramış zavallılardır. Esasen müellifin kendisi de onlardan biri değil mi idi? Kendisi de hasta ve büyük dehasından yaralanmış değil mi idi?

Bunun için, hayatında elde edemediği ilâhî affı, o gufran nurunu bütün ömrünce yazdığı kendi eserleri içinde aradı.

Aaradı, ve bulamadı.

Yalnız, Rus edebiyatına bütün din, yanın hayranlığını uyandıran o şaheserleri hediye etti.

Zaten hayattaki rolü de bundan ibaretti.

İkinci makalemde, Budala'yı tahli etmeğe çalışacağım. O zaman, Dos tolevsky'nin şahsiyeti, bir taş üstünde deki bir kabartma gibi biraz daha belircektir sanırım.

Halid Fahri Ozansoy

Memleket haberleri Bigada tahta bacaklı bir adam, damadının kardeşini bıçaklayıp öldürdü

Biga, (Hususi) — Burada her iki ayağı da dizinden kesik olan ve tahta bacaklar üzerinde deynikle yürüten Fazlı Aksak isminde biri, bir cinayet işlemiş, damadının büyük kardeşi Mustafa Uzun'u birkaç yerinden bıçaklayarak feci bir şekilde öldürmüştür.

Hâdiseye şöyle cereyan etmiştir: Şehirimize bağlı Yenigözlük köyünde oturan topal Fazlînin, gene köy içinde evli bulunan kızı, kocasına ötedenberi geçinememekte ve aralarında kavgalar olmaktadır. Bu şiddetli geçimsizliğin sebebi, her zaman damadının idaresizliğinde bulunan Fazlı Aksak, aralık bu alle dedikodusundan usanmış, kızını damadı Mehmed Uzundan ayırıp kendi evine getirmek istemiş ve bu fikirle damadının evine gitmiştir. Büyük kardeşi Mustafa Uzunla bir çatı altında oturan Mehmed Uzun: «Bu radan hodbehod kart almamaz, memlekette mahkeme var!» demiştir. Fazlı Aksak ta: «Ben kızımı götürmeğe geldim. Eyyasını yükletmeğe araba bile

getirdim. Lâzımsa, mahkemeye sen git!» diye cevap vermiş ve avluya çektiği arabaya kızının eyyasını taşımağa teşebbüs etmiştir. Bunun üzerine kavgaya karışan Mehmedin kardeşi Mustafa Uzun eyyaların taşınmasına mâni olmak istemiş, bu halden hid-detlenen topal Fazlî, mahlûl vücudile bir hamlede Mustafanın üzerine sarıramış, belinde bulundurduğu bıçağı birdenbire hasmının kalbine ve vücudunun muhtelif yerlerine saplamış, bir çareyi cansız olarak yere sermiştir.

Vak'ayı haber alan zabıta, derhal katil yakalamış Çanakkale mahkemesine sevk etmiştir. Yapılan otmüşahud duruşmasında suçu sabit olan Fazlî 18 sene 21 gün ağır hapis cezasına çarptırılmıştır. Garib bir tesadüf eseri olarak Fazlî Aksağın damadı Mehmed de birkaç gün sonra ecelile ölmüş, Fazlînin pek sevdiği kızı da bu suretle dul kalarak baba evine dönmüştür.

Adanada gayri meşru çocuğunu suya atan kadın

Adana (Hususi) — Bahçenin Haruniye nahiyesinde Fatma adında bir kadının gayri meşru çocuğunu doğurduktan birkaç gün sonra o civardaki demir köprüden suya atmıştır. Yapılan tahkikat ve tefkikat neticesinde çocuğun cesedi çıkarılmış ve Fatma tevkiif edilmiştir.

Nazillide şiddetli soğuklar

Nazilli (Hususi) — Nazillide şiddetli soğuklar fasıla ile devam etmektedir. Uzun yıllardanberi bu bölgede görülmedik şiddette bir ayaz eserek kavurucu bir soğuk yapmaktadır. Soğukun tesiriyle portakal ağaçlarının sivilkileri, taze dalları buruşmuştur. Birçok ağaçlar zarar görmektedir. Köylünün kasabada odun satışına müsaade edilmek suretile yakacak sıkıntısı hafifletilmiştir. Buna rağmen bir merkeb yıldı odun 160 kuruş, bir deve yıldı 300 kuruş, bir manda araba odun 1200 kuruştur. Köylünün kılolu ise 10 kuruştan satılmaktadır.

Samsunda bir ihtiyar dilenci boğuldu

Samsun (Hususi) — Evvelki gün elektrik fabrikası önünde, deniz kenarında bir cesed görülerek keşiften zabıtamız ve müddeiumumilik haberdar edilmiştir. Yapılan tahkikata göre bu cesedin ihtiyar ve meflûc bir dilenci kadın olduğu ve deniz kenarında elbisesini yıkarırken denize düşerek kazaa boğulmuş olduğu kanaatine varılmış ve gömülmesine izin verilmiştir.

Adanada bir delikanlı bir kadını bıçaklayarak öldürdü

Adana (Hususi) — Mehmed Emin adında bir delikanlı bugün belediye önünde, umumî ev kadınlarından He-diyeye rasgeince derhal bıçağını çekmiş ve anî olarak kadına saplamıştır. Buna sebep kıskançlıktır. Hediye haneyeye sevkedilmiş, Mehmed Emin de tevkiif edilmiştir.

